

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

0 lege electorală ideală.

Sibiu, 26 Iulie n.

Noi, cetățenii și contribuabilii din Harghita, suntem încă tot numai la dorința, cum am arătat în numărul trecut, cam îndepărtată, de a vedea introdus și la noi, la alegerile parlamentare, *votul universal*, pe care-l au deja toate statele europene, până și Turcia și Rusia, și de care se bucură de mult în monarhia noastră cei din țările conduse de guvernul dela Viena, cei din Bosnia și Hertegovina, ba și cei din Croația și Slavonia, țări întregitoare ale regatului ungar.

Toate și-au estins dreptul electoral asupra celor mai largi pături cetățenești, numai la noi se mai face încă și se vor mai face combinațiuni, că oare cum ar putea fi introdus *votul universal* și la noi fără periclitarea hegemoniei maghiare, ceea ce înseamnă atâta, cât fără delăturarea dela conducere a celor ce astăzi conduc destinele țării?

Și pecând la noi unii combinează și croșcă la planuri, alții spează și așteaptă, în alte state oamenii luminați și cu simț de dreptate au mers un pas mai departe și au făcut o însemnată și norocoasă corectură și în *votul universal*, pentru noi încă supremul ideal pentru care luptăm și ne încălzim. Au aflat adică, că nici *votul universal* singur nu e încă desăvârșirea pentru parlamentul, care vrea se fie reprezentanța întregii populațiuni a statului. Cu *votul universal* încă rămân mari și însemnate minorități nerepresentate în parlament, care astfel nu poate fi expresiunea fidelă a întregului, a totalității locuitorilor din stat.

Și au aflat, că aceasta scădere e de atribuit sistemului de alegere de până acum, și se poate delătura numai prin *introducerea reprezentării minorităților* în parlament. O inovație, care, ca și *votul universal*, și-a

luat începutul în — *Francia*. Zilele trecute a fost votată din partea camerei franceze aceasta lege electorală, depre care se poate spune cu drept cuvânt că e o *lege ideală*, pentru că e chemată să *legească* pe toți cetățenii Franciei, căci tuturor le dă posibilitatea de a fi reprezentați în parlament prin oameții lor.

Lupta pentru introducerea acestei inovațiuni decurge de doi ani în Francia. Un proiect de lege în scopul reprezentării minorităților a fost prezentat camerei franceze din inițiativă parlamentară, dar n'a ajuns să fie discutat și votat. A prezentat apoi altul guvernul prezidat de Brian, dar căzând guvernul, a căzut și proiectul său de lege. A urmat, după alte două guverne, cel de acum, presidat de Poincaré, care și-a stabilit din capul locului ca punct de program reforma electorală, cu introducerea reprezentării minorităților. Și a fost norocos, printr-o majoritate de voturi, deși a avut mari și înverșunați protivnici.

Legea mai are se treacă și prin senat, dar se crede, că senatul încă o va accepta, fiindcă interesele senatului nu sunt întru nimica atinse, căci e vorba de o chestie, care privește exclusiv camera franceză, referindu-se legea numai la alegerile pentru cameră.

Care e spiritul noii legi electorale franceze? Cassarea dreptului majorității, pentru că în viitor alegerile pentru cameră nu mai depind dela voința majorității, ci dela voința tuturor alegătorilor.

Alegerile nu se mai fac adică după cercuri electorale, după circumscripțiuni, astfel deci, ca cel ce a întrunit majoritatea voturilor se fie proclamat deputat ales pentru camera franceză, ci se fac după departamente, după comitate, cu liste, pe cari sunt trecuți atâta candidați, câți deputați are se aleagă departamentul respectiv, socotindu-se tot

la câte 70.000 de locuitori un deputat. Departamentul cu 210.000 de locuitori alege deci 3 deputați, cel cu 700.000 de locuitori 10 deputați, iar Parisul, capitala Franței, alege 56 de deputați. Toți alegătorii din Paris votează deci pentru 56 de candidați de odată.

Votarea e decentralizată. După terminarea ei se adună toate buletinele date și se face scrutinul. Dacă într'un departament, în care sunt de ales de es. zece deputați, s'au dat peste tot 120.000 de voturi, se stabilește din capul locului, că pentru a putea fi proclamat cineva ales, trebuie se aibă cel puțin 12.000 de voturi. Se adună apoi voturile după listele de votare, și dacă se constată, că pentru o listă au fost date 60.000 de voturi, pentru alta 40.000, și pentru a treia 20.000, — se proclamă aleși *cinci* din lista primă, *trei* din lista a doua și *unul* din lista a treia; iar fiindcă din lista a doua rămân nereprezentate în cameră 4.000 de alegători, și din lista a treia 8.000 de alegători, al *zecelea* deputat e luat din lista a *treia*, fiindcă ea are cele mai multe voturi nevalorisate.

Astfel se vor face deci în viitor alegerile pentru camera franceză, pe baza acestui legi nouă, care e cea mai dreaptă, cea mai deservită, și cea mai puțin espusă falsificării voinței alegătorilor. Esecutată cu tact și în mod conștient, ea are se dea roade foarte bune, pentru că dă posibilitatea chiar și celui mai mic și neînsemnat partid politic se fie reprezentat în parlamentul țării sale, și se contribuie, cu *votul* reprezentantului său, la conducerea statului.

Din Austria. Se vorbea, că între Cehii și Germanii din Boemia e pe cale stabilirea unei înțelegeri cu privire la drepturile limbei, care va pune apoi capăt dușmăniilor dintre aceste două popoare; iar acum vine știrea dela Viena, că dacă legarea acestei înțelegeri va mai întârzia mult, va veni însuși guvernul austriac și va regula pe calea ordonanțelor și cu pro-

vocare la dispozițiile cuprinse în §-ul 14 al constituției din Austria, drepturile limbei pe teritoriul Boemiei, creștinarea în vedere a intereselor oche și germane, deci spre mulțămirea ambelor naționalități interesate.

Autonomia bisericii sârbești.

Se dă ca pozitivă știrea, că guvernul țării va suspenda autonomia bisericii gr.-ort. sârbești din patrie și va numi un comisar regesc pentru conducerea afacerilor episcopale ale acestei biserici. Motivul ar fi, că fondurile și fundațiunile acestei biserici nu s'ar administra cu destulă conștiințiozitate.

Episcopia gr.-cat. maghiară.

Monitorial oficial din Budapesta a publicat în numărul de Duminică seară, 14 Iulie, prin care Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Francisc Iosif I, la propunerea ministrului de culte și instrucțiune publică, decretă de înființată episcopia nouă gr.-cat. cu reședința în Hajdudorog și cu limba liturgică grecească, având a se forma noua dieceză din parohii luate din diecezele gr.-catolice: Eperjes, Muncaci, Dieceza mare și Gherla, apoi din arhidieceza Blejului și a Strigonului. Cu luarea măsurilor necesare pentru executarea acestui rescript prealabil a fost încredințat ministrului de culte și instrucțiune publică din Budapesta.

Situația. Cei din opoziția unită țin mereu întruniri publice, pe acolo pe unde au part sanzi și aderenți, în cari se protestează în contra actelor de volnicie, sevășite în dist. d'n partea contelui Tisza și a majorității parlamentare, iar contele Tisza își apără și justifică procedura în scrisori deschise și în vorbiri, rostite în fața celor ce-l aprobă. Opoziționali mai amenință apoi, că la toamnă vor muta terenul de luptă în delegațiuni, unde vor face imposibilă discuția și votarea bugetului comun, iar organul lor de publicitate, ziarul „Magyarország”, cere ca jertă, pentru liniștirea spiritelor, capul contelui Tisza și al ministrului-pres. Lukács, deci retragerea și a unuia și a celuilalt din posturile lor. Credem însă, că situația s'ar limpezi și fără aducerea acestei jertfe, dacă la toamnă, imediat după redeschiderea diecei, guvernul ar prezenta un proiect de lege despre reforma electorală, compus astfel, ca toate păturile populației țării să fie mulțămite și satisfăcute, pentru că atunci se mulțămesc și satisface publică s'ar grupa în jurul guvernului și al majorității parlamentare, lipsind opoziția de bazele, pe cari crede încă a mai putea sta.

FOIȘOARĂ.

Bacalaureatul Principelui Carol.

(Urmare).

Mercuri, 27 Iunie, orele 9 dimineața până la 1 p. m., proba de matematici. S'a propus următorul subiect pentru lucrarea scrisă:

Se dă un punct F și o dreaptă D; fie FI=2, I fiind proiecțiunea lui F pe dreapta D. 1. Să se scrie ecuația parabolei având F ca focar și dreapta D ca directrice; (se vor lua ca axă dreapta FI și perpendiculara pe mijlocul lui FI). 2. Să se scrie ecuația dreptei trecând prin F și înclinată de 45 grade pe axa parabolei. 3. Să se calculeze coordonatele punctelor de intersecție A și B ale acestei drepte cu parabola. 4. Să se scrie ecuațiile tangentelor la parabola în punctele A și B. 5. Să se calculeze aria triunghiului ABC, C fiind punctul de intersecție al celor două tangente.

Mercuri, 27 Iunie, orele 3—7 p. m. proba la franceză. S'a dat următorul subiect pentru lucrarea scrisă: Caractères généraux de la littérature française classique au XVIIème siècle.

Joia, 28 Iunie, orele 7 dimineața până la 1 p. m. proba la științele fizico-natu-

rale. S'a dat următorul subiect pentru lucrarea scrisă: Petrolul și derivatele sale. Utilizarea lor ca surse de energie în mașini termice. Motoare moderne, în special motorul Diesel.

Joia, 28 Iunie, orele 3—7 p. m. proba la limbile latină și germană.

Pentru limba latină s'a propus traducerea din latinește în românește a unui capitol din Cesar (de bel. gal.) și a unei anecdote din Cicerone.

Pentru limba germană s'a propus scrierea sub dictat în limba germană a discursului pronunțat de Maiestatea Sa Regele la proclamarea regatului și traducerea acestui discurs în românește.

Vineri, 29 Iunie, orele 9 dimineața până la 1 p. m. Disertațiunea orală și examenul de filosofie și istorie.

Pentru disertațiunea orală s'au propus următoarele 20 de chestiuni din istorie:

1. Ce dovezi avem pentru înrăurirea naturii asupra dezvoltării economice a României?

2. Dunărea și importanța ei economică.

3. Însemnătatea poporului român pentru istoria generală.

4. Ce dovezi avem despre continuitatea elementului român în Dacia?

5. Raporturile Țării-Românești cu statele vecine până la 1526.

6. Relele de competențe de cari a suferit poporul român până la Mihai-Viteazul.

7. Epoca lui Mircea-cel-Bătrân.

8. Epoca lui Ștefan-cel-Mare.

9. Însemnătatea bisericii în trecutul nostru.

10. Comparația între Ștefan-cel-Mare și Mihai-Viteazul.

11. Politica Rusiei în Orientul Europei până la 1774.

12. Câteva din epocile mai însemnate ale istoriei Prusiei, sau ale ducăției de Hohenzollern.

13. Politica Rusiei în Orientul Europei în veacul al XIX-lea până la războiul Crimei.

14. Napoleon I. și politica orientală.

15. Cauzele războiului Crimei și uniunea Principatelor.

16. Pricinile războiului dela 1877 și situația României în această epocă.

17. Cauzele războiului dela 1870 și întemeierea imperiului german.

18. Rolul lui Napoleon I. în Europa.

19. Răspândirea ideilor revoluționarii franceze în Europa.

20. Ce învățăminte se pot desprinde din istoria patriei sau din cea a Principatelor.

Dintre aceste chestiuni A. S. R. Principele Carol și-a ales următoarele: Politica Rusiei în Orientul Europei până la 1774.

La această ultimă ședință, pe lângă M. S. Regele și A. S. R. Principele Ferdinand, a mai asistat și A. S. R. Principeasa Marie.

Notele obținute la acest examen de A. S. R. Principele Carol sunt următoarele:

	S.	O.	M.
Limba română	8	10	9
Matematica	8	9	8,50
Limba franceză	8	10	9
Științele fizico-naturale	8	9	8,50
Limba germană	9	8	8,50
Limba latină	7	7	7
Disertația din istorie	—	10	10
Filosofia	—	10	10

Media generală 8,81.

Văzând rezultatul examenului, precum și notele obținute de A. S. R. Principele Carol la fiecare probă, pe temeiul art. 66 din regulament, comisiunea declară pe A. S. R. Principele Carol admis la examenul de absolvire a secțiunii reale și a celei moderne.

(Va urma).

Din protopresbiterate.

Conferență preoțească în tractul Lupșei.

(Fine).

Ioan Dandea accentuează necesitatea pentru preoți de a face serioase studii pastorale, înainte de a procedea la săvârșirea slujbelor în sabor; din alte părți — a înșira numele tuturor celor ce au luat cuvântul, înseamnă a lungi prea mult raportul — se cere a angaja preoți străini ca predicatori, ca cu atât mai mare să fie impresia la popor. Se fac promisiuni pozitive în toate direcțiunile. Se reasumă apoi ideile sulevate și adimentele făcute, conform cărora se votează următoarele concluzii (Le reproduc după protocol): a) Cu sesiunea de față se începe activitatea conferențelor în cadrul instrucțiunii nouă pentru conferențele preoțești, și deci lângă conferența generală (odată pe an) se introduc și grupările religioase, cari își îndeplinesc agendele în cadrul prescrierilor instrucțiunii, dar așa ca elementul didactic (predica) totdeauna se îmbină cu praxa (maslu, sf. ape, mărturisirea și cuminecarea poporului, procesiuni etc.) Unde nu va putea fi de față protopopul, ce să imprime mai mare evlavie cu prezența sa, se vor invita de timpuriu conferențieri anume, fie din preoții tractului, fie alte persoane cu vocațiune apostolică. E de dorit ca misiunile să se țină la nivelul recerat, ca să se îndulcească poporul de fructele lor, spre a nu prinde teren apostolii mincinoși (poșăii) ce chiar își întind mrejele și în aceste părți. b) Raportele preoților singuratici de până acum se scot din uz și se înlocuiesc cu rapoartele conducătorilor convenirilor religioase din pot 17 al instrucțiunii. c) Conferențele generale să se țină și în viitor în luna Maiu (ca mai potrivit decât Sept. — Octombrie din instrucție), iar cele de grupă din Martie până în Martie, având conducătorii a înainta până în 31 Martie rapoartele ce vin prezentate conferenței generale din luna Maiu. d) În scopul înactivării grupărilor religioase tractul se împarte în următoarele VI cercuri: Ceroul I comunele: Ofenbaia, Ciora de sus, Muncel, Sărăș, Brătești, Ceroul II comunele: Lupșea, Valea-Lupșei, Hădărau, Sasa și Vința. Ceroul III comunele: Mogoș-Mămăligani, M. Micolești, M.-Valea-Barnei, Valea-Gergelului, Ponor. Cer. IV: Sălcina de jos, Sălcina de sus, Subpeatră, Lătureni, Poșaga de jos, Orești. Cer. V: Ocolul mare, Lunca, Buru, Ocolul-mic, Cacovalei. Cer. VI: Runc, Vidolm, Bedeleu. E de dorit ca preoții din un grup să ia parte și la convenirile grupului vecin. Scăzând preoții unui grup — prin vacanță în parohii — la numărul de doi, tot timpul cât durează această stare, grupul se afiliază celui mai aproape grup vecin. e) În scopul constituirii și înoperii activității grupelor, conferența eșmite din sinul său următorii preoți aparținători cercurilor fixate în punctul precedent, anume: Avram Cioran, George Lșzar, Romul Gomboș, Nistor Manoiu, Eugen Muntean și protopopul. Esmiști în curs de 15 zile au să convoace preoțimea din cerc ca să aleagă conducătorul grupei. În ședința de constituire se pregătește planul de acțiune pe a. curent. Planul și constituirea se notifică imediat protopopului. În viitor planul de acțiune se pregătește în luna Martie și se așterne protopopului de odată cu raportul presoris în concluziile 2—3 de mai sus. f) Biroul conferenței se autorizează a cenzura rapoartele conducătorilor de grupe și a prezenta conferenței generale proxime an de an raport general asupra activității din grupele religioase.

A urmat ca al treilea obiect disertația parohului Simion Samoilă cu titlul: „Despre boalele venerice în genere, și similitudine în special”. Pe baza de autori espune originea, esența și felul de a vindeca aceste boale urâte, ce an de an seceră mai multe jertfe din popor și piper-niesc generațiile viitoare. Operatul conține multe idei folositoare. De aceea Vasile Span propune a se exprima mulțumită protocolară autorului și a-l invita să și publice operatul, ce să fie accesibil și publicului mai mare. Prof. Dr. Nicol. Bălan recunoaște meritul autorului, care a adus la cunoștință multe idei noi. Însă din mijloacele de combaterea boalelor a lăsat afară pe cele morale; cu toate că aceste pot fi cu mult mai esențiale, decât medicinale și profilaice ce se recomandă. De mijloacele morale se ține îndărarea voinței morale a tineretului încă din școală, ca să poată și mai târziu rezista tuturor boldurilor așa și celor sexuale ce cauzează boalele sângelui. Vine considerat lângă voință și simțul de rușine și întărirea sentimentului religios în popor. Rușinea, frica de păcat, și deci de pedeapsa pentru păcat, va influența mult la desrădăcinarea boalelor venerice. Preoții să se folosească de mijloacele morale ce le stau la dispoziție în toate convenirile cu poporul și să-l de-

termine la viață în curățenie, care singură va izgoni toate boalele de acest fel. Preoțelese recomandări conferența le primește cu mare mulțumită.

Al patrulea punct l-a format teza „Relele alcoolismului și mijloacele de a-l combate”. Vasile Span espune marile dezastre ce le aduce beutura de vinare, vin, bere etc. Combaterea — odată vreme nu păsește la mijloc statul cu puterea sa — o află aproape imposibilă. Dr. V. Moldovan zice, că cea mai periculoasă beutură este vinarsul. Reul s'ar micșora, când poporul ar uza de vin și bere, și ar abandona „spiritul” blăstemat. Până una alta, în direcția aceasta să lucre preoții. Simion Samoilă e contra ospetelor, pomenilor etc. cu beuturi. Aceste și pe preot îl pun în nedorită poziție de a fi propagatorul alcoolismului. Preotul n'ar trebui să calce nici când peste pragul cărciumei. Dr. Nicolae Bălan promite a distribui nu peste mult o broșură ce tocmai tractează chestia combaterii alcoolismului prin preoțime. Lățirea patimei se esplică — zice — din 2 feluri de interese: unul al orășmariului ce râvnește la câștig, și altul al băutorului, care află plăcere în beutură. E greu a lupta în ambele laturile. Se poate combate totuși alcoolismul, dând educație bună poporului încă din școală. Mijloacele de luptă ar fi astfel ca cele atinse la boalele venerice. Luorarea preotului să se îndrepte dela om la om; nu publică, ci între 4 ochi să convingă pe bețiv, că pe rea cale a apucat. Dela o vreme se vor rușina. Două suflete de a do bândit preotul, și e real folosul. I. Dandea, R. Gomboș, S. Vesinca etc. constată, că poporul nu totdeauna bea din sete de vinare, ci caută orășmele pentru distracție; și dacă ar exista la noi așezăminte ce pot distra poporul, putem fi siguri, că nu mulți s'ar infecta în aerul corupt al orășmelor. Tinta noastră trebuie să se îndrepte în a înființa așezăminte corespunzătoare de distracție spirituală a poporului.

Peste câteva obiecte, din lipsa de timp fizic, se trece, resp. desbaterile asupra lor se amână pe conferența viitoare. Apoi conferența — din publică se era până aci, se prefacă în conferență intimă, părăsind publicul mare sala. În conferența intimă se critică predica rostită și serviciul divin, preoții cer și primesc invitațiuni în unele afaceri de pastorală, iar protopopul espune observările sale relative la purtările fețelor bisericesti din tract. Fiind secrete desbaterile, nici eu nu ridid perdeaua discrețiunii de pe ele, cu atât mai vărtos, că și până aci m'am prea lungit în vorbă.

Orologiul arăta 4 ore aproape, când ședința — abundată în lucrări — s'a ridicat prin protopresbiter. Era timpul să ne recreem și truștește, după munca spirituală înordată. Din bunăvoința parohului local Constantin Giurgesov, am trecut la masa sa plină de belșug, — unde nu au lipsit nici obicinutele toaste pentru capul bisericeii, conducătorul tractului, pentru preoți, învățători și oaspeții distinși etc. În șirul acestor toaste am înțeles și cine a fost parohul Constantin Giurgesov pentru comuna sa. Aprig luptător a fost, care sunt 30-40 ani de atunci, un deceniu și mai bine a condus lupta oamenilor contra domnilor de pământ, cari căutau a le răpi munții, pășunatele, regalele etc. până ce în sfârșit pe un preț bagatel 10-12000 cor. l-a succedat câștiga avere satului ce resumpărată azi nici cu un milion n'ar fi sumpă, dacă s'ar putea cumva câpăta și așa. S'au și adus ovații oărunțului paroh, care chiar atunci avea ziua onomastică (s. Constantin). Deși dispoziția era din cele mai bune, la masă n'am putut rămănea totuși timp mai îndelungat, căci trebuia să alergăm din nou la școală, să vedem ce poate face și celalalt factor al satului, zelosul învățător Iosif Panța. Acesta din prilejul conferenței a dat cu elevii de școală și tineretului de țărani concert, împreună cu teatru, care trebuia să-l gustăm și noi, mai ales noi cei ce nu avusem prilej încă a lua parte la astfel de prestații ale învățătorului. E de prisos să spun, că concertul (cântări în cor și solo), declamările și teatrul au succedat peste așteptare. Țărani noștri, cu talent pentru scenă, care de care s'au purtat mai admirabil, fie în rol de cântăreți, fie ca diletanți. Au și fost respățiți cu aplauze din partea publicului, care umpluse sala de învățământ a școlii, ba mulți neavând loc în lăuntru, de pe la ferești priveau și se amuzau. Eou al bunei dispoziții au fost cele 2 vorbiri de încurajare, rostite la sfârșitul producției: una de meritosul profesor Dr. Nicolae Bălan și alta de protopopul tractual Vasile Gan. Amândoi au scos la iveală însușirile mărete (diamantele ascunse în năsip) ale poporului din localitate, au lădat învățătorul care și afară de școală se îndeletnicește cu educarea poporului, și au îndemnat țărani a se grupă în jurul conducătorilor și persevera totdeauna în cele bune, păstrându-și în același timp tradițiile și obiceiurile locale. Viitor de aur

românimea are, și prevăd prin secolii a ei înălțare! Da, nu se poate să nu aibă viitor neamul ce ascunde atâtea talente în sinul său...

Ne-am depărtat — unii numai a doua zi — cu dorul de a ne revedea la anul tot în asemenea condiții în comuna bis. Mogoș-Mămăligani, unde se va ținea conferența preoților din a. 1913.

Martorul ocular.

Cea mai frumoasă princesă!

Principele moștenitor de tron al Angliei și-a împlinit zilele trecute majoratul. Natural, că acum cei ce-i stau mai aproape se gândesc la apropiata sa căsătorie. Ba se gândesc la ea și aceia, cari nu-i stau aproape, dar stau foarte aproape de mulțimile pentru cari încă nu poate fi irelevant, că cine va fi la timpul său regina Angliei, pe cine va lua principele moștenitor de tron englez în căsătorie? Înțelegem pressa. Ziarele iau în combinație la locul prim pe principesa Victoria Luiza a Germaniei, unica fiică a împăratului Wilhelm II., despre care însă tot ele spun, că modul ei de a vedea lucrurile, întreaga ei ființă, nu se potrivește cu obiceiurile bune dela curtea din Londra, pentru că ea e crescută ca o americană, și nu-și va perde timpul nici odată cu vizitarea spitalelor, cu aranjarea bazarurilor de caritate etc., deci nu e potrivită pentru a ajunge regina Angliei.

A doua pretendentă la mâna tinărului moștenitor de tron englez e apoi Principesa Elisabeta a României, despre care ziarele span, că e cea mai frumoasă princesă europeană, după mărturiile tuturor celor ce o cunosc. O caracterizează apoi astfel:

„Ea intrunește frumuseța mamei sale, Maria, inteligența bunicei sale Carmen Sylva, Regina Elisabeta a României, și are calitățile cele mai rari ale unei femei, ca interior, ceea ce va face să fie de ajutor soțului ei în politica externă. Princesa Elisabeta e născută în anul 1894, prin urmare e aproape de aceeași etate ca prințul și cum se spune, ar fi asigurată de cea mai simpatică primire în Anglia, mulțumită farmecului și virtuților casnice pe cari le posedă.”

Mai iau apoi în combinație ziarele pe principesele Iolanda și Mafalda, fiicele Regelui Victor Emanuel al Italiei, precum și pe principesa Olga, fiica țarului rusesc, și mai ales despre aceasta din urmă afirmă, că poate avea șanse să devină într-o zi regina Angliei; lucru, care natural nu dela combinația ziarelor depinde, ci dela voia moștenitorului de tron englez, care probabil va începe în curând vizitele pe la curțile domnești, spre a-și afla singur pe aleasa inimei sale.

Dela școala comercială din Brașov.

Aviz pentru anul viitor.

Anul școlar 1912/1913 la școala comercială superioară gr.-or. română din Brașov se începe la 1-a Septemvrie v. 1912. Înscrierile se fac de direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septemvrie v.

Pentru a se împiedea o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferența a adus următoarea hotărâre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin adresă în scris până în 15 August at. v. la Direcțiune.
2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferența de începere a anului școlar, în care se va decide eventuala primire sau respingere.
3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament, adică 40 de elevi.
4. Cei neanunțați până la terminul fixat în punctul prim, precum și cei ce nu vor prezenta la însușare atestatele cuvenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor se cere atestat școlar și atestat de botez.

Examenele supletorii și de emendare se vor ținea în 1 și 3 Septemvrie v. Cei ce vor întârzia atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admisi numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenele de privatști se vor ținea în 3 Septemvrie v. Aceștia au însă a se anunța în persoană la Direcțiune cel mult până în 1 a Septemvrie v. 1912.

A. Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr.-or. română plătește la prima înscriere o taxă de înscriere de 8 K.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 K de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de pensiune al profesorilor anual câte 10 K.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar se plătesc anual câte 20 K taxă edilă din partea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele înșirate mai sus duple.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în sumă întregă:

- a) 3 K pentru certificatul școlar,
- b) 1 K pentru biblioteca profesorală și școlară,
- c) 1 K pentru anuarul școlii,
- d) 2 K pentru societatea de lectură,
- e) 6 K taxa de excursiuni și alte cheltuieli școlare,
- f) 4 K pentru mijloace de învățământ și mobilier,
- g) 50 bani pentru locul de patinat.

Dela plățirea acestor taxe nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7. Toate taxele se plătesc direct la Eforia școlară și direcțiunea are dreptul a primi și înscrie în școală numai pe acei elevi, cari aduc bilet de îndreptățire la înscriere dela Eforia școlară.

§ 8. Scutirea de taxe înșirate în paragrafi precedentți o face Eforia școlară.

B. Taxe de examene.

§ 11. Examenele de primire și examenele de clasă sunt libere de taxă.

§ 12. La examenele de clasă private, din cate un singur obiect, se plătește o taxă de 6 K de fiecare obiect, care revine profesorului examinator din obiectul respectiv, plus taxa de K 14:30 pentru director și certificatul școlar.

§ 13. Privatștii plătesc pentru fiecare examen de clasă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxa de examen de K 80 și taxa de certificat de K 2:30.

§ 14. La examenele de diferență nu se plătește didactru, ci o taxă de examen de K 120 și K 2:30 pentru testimoniu de clasă.

§ 15. Absolvenții școlii au a plăti deodată cu înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 K, taxă de testimoniu de maturitate 6 K și taxă pentru caiete de maturitate 3 K.

§ 16. La examenele din câte unul sau două obiecte, precum și la repetirea examenului întreg, se plătește taxa de 20 K și caietele.

§ 17. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13, 14, ci ele trebuiesc achitate complet deodată cu înaintarea cererii concesiunii de examen. La caz de respingere a cererii, taxele plătite se restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la terminul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 18. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări streine plătesc taxele de examene duple.

C. Taxe de certificate școlare.

§ 19. Libere de taxe sunt numai conduitele semestrale și certificatele școlare ordinari dela finea anului.

§ 20. Oricare alte certificate sunt supuse la taxe și anume:

- a) Certificatul anual sau semestral de pe anul din cei 3 ani ultimi costă 2 K plus timbru 30 bani.
- b) Certificat de frecvență, de moralitate etc. costă 1 K plus timbru 30 bani.
- c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 K plus timbru 1 K.
- d) Certificat special de altă natură costă 5 K plus timbru 1 K.

§ 21. Dacă certificatul cerut e mai vechiu ca de pe cei trei ani din urmă, taxa se plătește îndoit.

§ 22. Toți ceilalți elevi, cari doresc să fie scutiți de didactru, vor însinta până cel mai târziu în 30 Septemvrie v. pentru semestru I. și până cel mai târziu în 28 Februarie v. pentru semestru II., direct la Eforia școlară, petițiuni speciale înzestrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere cu extras dela cartea funcșară și cu testimoniu sau conduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termene nu se vor lua în considerare. Acei școlari, cari n'au din studii cel puțin nota „bună” și moralitatea „bună”, nu vor fi scutiți de didactru.

§ 23. Scutiri se pot face absolut numai dela plățirea didactrului școlar. Cele-

alte taxe sunt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și de la plățile a celorlora nu poate fi nimeri dispensat sub nici o împrejurare.

§ 24. Didactul și taxele școlare arătate se achită la casa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 Septembrie v. toate taxele laterale; fără platire cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscris.

2. Jumătate din suma didactului se va plăti până cel mai târziu la 31 Decembrie v.

3. A două jumătate a didactului se va plăti până cel mai târziu la 31 Martie v.

Acei școlari, cari nu vor achita didactul până la termenele arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărtare va fi înștiințată părintele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu se admit.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și nesorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipul și uniforma proprie a școlaii comerciale, se recomandă a se procura deja în primele zile de școală și se impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarilor să se adreseze la Direcțiune.

NOUTĂȚI.

Deputați congresuali. În cercul electoral al Caransebeșului a fost ales deputat la congresul național-bisericesc Ilustritatea Sa, domnul Dr. Iosif Gall, mare proprietar, membru în casa magnaților, iar în cercul Bocșei domnul Dr. Cornel Cornean, secretar consistorial în Caransebeș.

Sfințire de biserică. Actul sfințirii bisericii gr. or. române din Miheșul-de-Câmpie (protopresbiteratul Turdei) se va săvârși prin P. C. Sa, Dr. Eusebiu R. Roșca, protosinel și director seminarial, mandatarul înaltpreasfințitului domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan, în 29 Iulie (11 August n.) 1912 la orele 8 dimineață. După sfințire la ora 1 p. m. se va da banchet, iar seara concert din partea corului din Agârbicioiu.

Directorul „Ardelei”. Domnul Dr. Octavian Sglimbea, directorul „Casei de păstrare în Mercurea”, a fost ales director la „Ardeleana” din Orăștie.

Anunț. Comisiunea economică a comitatului Sibiu anunță concurs pentru conferirea de șase stipendii de câte 300 coroane pentru tineri (mai ales de țărani), cari au împlinit vârsta de 15 ani, sunt din acest comitat, au terminat cel puțin învățământul primar, și doresc să cerceteze școala de agricultură din Mediaș. Cererile, timbrate și însoțite de atestatele necesare, se adresează către comisiunea economică a comitatului Sibiu și se înainteză vice-comitetului până cel mai târziu în 15 August n. 1912.

Primul drum al vasului Viribus Unitis. Cel mai mare vas de război, Viribus Unitis, al monarhiei noastre, își va face în 1 August cea dintâi călătorie între Trieste și Pola. Comandanții puterii armate vor lua vasul în primire în luna lui Septembrie și-l vor înrola între celelalte vase de război. Viribus Unitis înaintază cu o înălțime pe 20-5 mile marine.

Profesor anarhist. Se anunță din Cracovia, că profesorul universitar Dr. August Wroblewski, bănuț că face parte dintr-un complot anarhist împotriva autorităților, a fost arestat. În locuința profesorului s-au găsit dovezi compromițătoare, pe temeiul cărora va fi pus sub acuză și pentru crima de lesă-malestat.

Impotriva automobilelor. Circulațiunea de automobile în unele ținuturi din Tirol cauzează mari pagube populațiunii. S'a dovedit că în unele locuri a scăzut considerabil numărul turiștilor și al călătorilor, decând automobilele numeroase ridică nori de praf de-a lungul drumurilor tiroleze. Elveția de mai mult timp a oprit în unele locuri circulația de automobile; aceeași acțiune, în interesul atracțiunii streinilor, s'a pus la cale și în Tirol.

Copii beutori fără voie. O gazetă străină scrie: Printre copii vedem mulți cu corpul mic umflat și cu capul neobișnuit de mare: sunt beutori fără voie de rachiu; pe când se aflau încă în leagăn, li se da să bea rachiu, pentru că părinții să poată lucra neturburați la câmp, pe când copiii „durmeau” acasă.

Cursuri de vară la universitatea din Oxford. În 1 August se vor deschide cursurile de vară organizate la universitatea din Oxford pe seama studenților din străinătate. Consiliul universitar a invitat să participe la cursuri și tinerimea universităților din țara noastră. Prelegerile, care au să dureze până la sfârșitul lui August, se vor ocupa cu subiecte de istorie, limbă și drept, expuse de cei mai renumiți savanți englezi.

Căpitanul Titanicului trăește? Din Londra se scrie, că un marinar a văzut și a vorbit cu căpitanul Smith, despre care se credea că și-a găsit moartea în catastrofa Titanicului.

Examen de notar. La cursul notarial din Dobrița în anul acesta a obținut diploma și un român, dl Pavel Streules, absolvent al teologiei din Sibiu.

Luptă pe moarte și viață. În pădurea comunei Zagon, din comitatul Treisauzelor, s'a găsit cadavru, cald încă, al unui urs de vreo cinci ani. Corpul fiarei era plin de rane. S'a putut stabili fără greutate, că ursul a fost omorât în luptă cu un porc sălbatic. Urmele colților mistrețului se puteau observa în numeroase locuri pe corpul ursului, al cărui pântec era cu totul despicat. Picături de sânge pe frunzele tufșului și în iarbă, precum și fășiile de pământ răsturnate dovedeau, că lupta a fost lungă și cumplită între cei doi adversari.

Port de război. Din Paris se vestește, că ministrul Delcassé, cu ocazia unui banchet, a făcut declarațiuni privitoare la întemeierea unui nou port militar. Portul se va clădi în orașul nașterii marelui Napoleon, în Ajaccio, și va servi pentru apărarea insulei Corsica și pentru a servi de bază la operațiunile din Marea Mediterană ale flotei franceze.

Rugare. Înțelegând din unele părți, că multe din invitațiile speciale pentru seara dansantă, ce se aranjează în Tarda, în 28 Iulie a. c. cu concursul trupei artistice conduse de către dl Aurel P. Bănuțiu, s'au pierdut pe la poștă și așa nu au ajuns la destinațiunea lor, pe calea aceasta din nou invităm publicul nostru românesc, și mai ales pre toți aceia, cari n'au primit invitații speciale, la această seară, care va fi un eveniment cultural de mare importanță. Comitetul aranjator.

Dela școală. O fetiță cam slăbuță este dusă pentru întâia dată la școală. Învățătorul o mângâie și o întreabă ce face mamă-sa? — „Coase”, răspunde ea. — „Dar tatăl tău?” — „Bea”. — „Dar altceva nu mai face?” — „Da... bate pe mama!”

La fondul Episcopului Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași, al Reuniunii sodalilor români din Sibiu au mai dăruit: Lazăr Vulcan, morar la moara de scoarță 50 bani, Samuel Conrad, turtar, încheiând contractul cu învățăcelul Pavel Căndea din Vărd, 1 cor., Mărioara Băcilă, 25 bani, Ioan Ursu de Margine, inginer de comasație 1 cor., Gustav Stuchlich, pleuar, încheiând contractul cu învățăcelul George Corț din Poșaga de sus, cor. 2-50 și Vis. Tordășianu, prezident, 10 bani.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” au fost primiți următorii membri ordinari: Vasile Gruța (originar din Dorțat, fiu de econom), sodal faur, V. Stăroiu (originar din Răhău, fiu de econom), G. Pluta (originar din Hephia-rom., fiu de econom), Nicolae Irimiaș (originar din Cluj, fiu de pădurar), sodal pantofari, Demet. Hașu (originar din Săliște, fiu de oier), sodal lăcătuș, Teodor Medveșanu (orig. din Mișereac, fiu de econom), Leon Câmpian (orig. din Pănade, fiu de econom), Achim Hentea (orig. din Vorumloo, fiu de econ.), Mateiu Boroia (orig. din Pănade, fiu de econ.), sodal cismari, I. Comaniciu (orig. din Felmer, fiu de econ.), sodal croitor, Vasile Muntean (orig. din Végzentelhai, fiu de econom), sodal frantzeler, Vas. Ciontea (orig. din Vingard, fiu de econ.), sod. măsar și Nicolae Săciu, măestru pant. în Zlaști (fiu de econ.), elev al cursului de specialitate pentru pantofari, iar între membrii ajutători a binevoit a se înscrie dl Dr. Victor Raicu, advocat.

Congresul stuparilor în Cluj. În 18 și 19 August se va ține în Cluj congresul al cinolea al stuparilor din țara noastră. În programa lucrărilor este vorba și despre înlăturarea piedecilor din calea dezvoltării albinăritului ardelen. Se va deschide o expoziție, la care se vor sorți instrumente de albinărit și alte lucruri, în preț de o mie de coroane.

Jubileul semilunei. Maroa națională turcească, semiluna, cum se vestește din Constantinopol, își serbează jubileul în anul acesta. Despre luptele purtate de cruce în contra semilunei se vorbește în istoria războaielor cruciate și în a maurilor din Spania; istoricii însă își permit o licență poetică, afirmând că semiluna otomană implinește tocmai în anul acesta patru sute de ani. În 1512 cuceritul sultan Selim I. a făcut din semilună emblema națională. Mai înainte emblema Turciei era vulturul; ear Selim introducând semiluna a redeșteptat amintirile din vechime: semiluna adevăată, cu șase sute de ani înainte de răspândirea creștinismului, maroa orașului Bizanț. Când turcii au primit simbolul bizantin, l-au întrebuită îndată și pe supoalele minaretelor, întocmai cum creștinii foloseau crucea pe turnul bisericilor. Afară de această turcii mai pun semiluna și pe drapel. Ienicerii au fost trupa turcească cea dintâi, care s'a luptat sub asemenea drapel; semiluna aceasta se mai păstrează într-un muzeu constantinopolitan. Drapelul ieniceresc constă din o semilună aurită în vârful unei lancei; semiluna poartă olopoței mici de argint și două cozi lungi de cai, una roșie, alta neagră.

Cărți și reviste.

La mormântul Mitropolitului Atanasie Anghel, întemeietorul unirii cu Roma, discurs rostit în Alba Iulia la 21 Mai 1912, de Păr. Dr. Elie Dăianu, protopopul Clujului. Blaj, 1912, tip. seminarială. — O broșură de 41 pp. Preț 1 cor.

Antialcoolul, buletinul ligei naționale de temperanță, nr. 1-2 din 1912, cuprinde: 12 ani de propagandă antialcoolică, de Dr. D. C. Popescu. La beție, navel de Sofia Nădejde. Chestia căroiumeilor. De ce suntem Buni Templieri? Combateră alcoolismului, de Toma Dicescu. Realități crude. Excursiuni. Rele deprinderi. Pe mare, de V. Mestegănu. Comunicarea doctorului Marinescu despre tutun și alcool, dare de seamă de D. Karnabatt. Însemnări mărunte, de Gh. Șterba.

Anuarul gimnaziului superior și al școlaii elementare gr.-cat. din Beiuș, pe anul școlar 1911/12, publicat de Vasile Ștefanica, director, tip. „Doina”, soc. pe acții în Beiuș. — În fruntea anuarului se publică o lucrare de prof. Dr. Petru Hetcou despre Poezia populară din Bihor, apărută și în broșură separată, despre care am luat notiță într-unul din numerele trecut ale foii noastre. — Corpul profesoral la gimnaziu se compune din 17 persoane. Internatul greco-oriental român, administrat de consistorul gr.-or. din Oradea-mare, poate să adăpostească 56 de elevi; taxa anuală, pentru întreținerea completă în acest internat, este de 340 cor. de elev, și se achită în patru rate egale. Dintre 410 școlari în gimnaziu au fost 150 gr.-or. — Școala elementară a avut un director, doi învățători și trei cateheți, și a fost cercetată de 31 de elevi. — Anuarul este redactat în limba română și maghiară.

„Versuri flușturate”. O nouă broșură umoristică a lui Haralamb Călmăr — Emil Boroia — a apărut la Orăștie, în editura „Librăriei Naționale” S. Bornemisa, sub titlul: „Versuri flușturate”, cu portretul autorului. Sunt peste 60 versuri originale de tot hazul, pe cari ni le dă dragălașa broșurică, unică în felul ei. Dl Boroia e destul de bine cunoscut publicului nostru ocitor, decât să înzestăm mult asupra felului de tot amuzant al versurilor sale. În „Versurile flușturate” întâlnim la Călmăr și de astădată glume atât de nimerite, umor și satiră, calambururi (jocuri de cuvinte) perfect reușite și un fin umor turnat în versuri delicioase. Întreaga broșură — elegant și draguț ajustată de „Tipografia Nouă” (a foii „Libertatea”) dela Orăștie, — se prezintă ca o bombonieră de nostime inspirații, din care fiecare poate gusta cu plăcere. Distrează pe toți, fără să supere pe nimene, e o recreație după ce te-ai obosea cetitul atâtor lucruri serioase. Broșura se poate procura dela „Librăria Națională” S. Bornemisa în Orăștie (Szászváros) și dela celelalte librării românești. Preț 60 fileri franco.

România Jună, societatea academică socială literară din Viena (1871-1911), monografie istorică, de I. Grămadă, Arad, tip. „Concordia”, 1912, editura societății „România Jună”. Un volum de 174 pp. Preț 3 cor., în România 4 lei. — Luarea aceasta este publicată de societatea România Jună cu prilejul jubileului său de 40 de ani și cuprinde o interesantă monografie istorică, scrisă de membrul ei dl Ioan Grămadă. Autorul pornește dela primele încercări ale studenților români din Viena de a se constitui în societate; arată cum s'a întemeiat „România Jună”; descrie serbarea dela Putna din 1871, apoi pe Eminescu, Ciprian Porumbescu, Alecsandri și Titu Maiorescu în legăturile lor cu „România Jună”; activitatea literară, viața socială și alte informațiuni privitoare la istoria noastră culturală. Venitul net al publicațiunii este merit pentru creșterea unui alumnului în Viena; dar chiar și fără a avea în vedere acest scop ideal al tinerimii, monografia dlui I. Grămadă este vrednică de a fi răspândită în toate cercurile unde a străbătut numele „României June”. Desfacerea cărții este încredințată dlui Ionel Tilea, Sibiu, Schulgasse 8, căruia sunt a i se adresa corespondențele cu privire la desfacere, prețul exemplarelor și eventuale oferte în folosul fondului pentru alumnii.

Viață socială.

Maia în Săliște. Duminecă în 15/28 Iulie o. după amiază se va aranja maiialul pompierilor din Săliște la „Netedu”. Oaspeții sunt bineveniți. La caz de timp nefavorabil maiialul se amână pe ziua de sf. Ilie.

Teatru în Șomcuta-mare. În 3 August n. se dă o producțiune teatrală în Șomcuta-mare, sub conducerea dlui A. P. Bănuțiu.

Petrecere în Caransebeș. Duminecă, în 15/28 Iulie se dă o petrecere de vară împreună cu tombolă, în Caransebeș. Începutul la orele 2 d. a. Petrecerea se ține în Teuș.

Teatru în Teaca. O producțiune teatrală, urmată de dans, se va aranja Duminecă, în 4 August 1912 st. n. în sala hotelului „Rlemer” din Teaca. Începutul precis la orelele 7 1/2 seara. Se va juca „Blăstămul”, tragedie în 3 acte de L. Dauș.

Petrecere în Tilișca. Inteligența română din Tilișca invită la petrecerea de vară ce o va aranja Duminecă în 28 Iulie n. o. în „Arinii Gruului”, ear la caz de timp nefavorabil în edificiul școlaii. Începutul la 2 ore p. m. Prețul de intrare benevol. Invitări speciale nu se fac.

Poșta redacției.

Un fapt din H...r. Chestii familiare nu pot forma obiect de discuțiune publică. Respectivul e în drept să facă ce vrea în casa și familia sa.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Pentru procurarea unui olopot nou pe sama bisericii gr. or. din Brad au binevoit a contribui: Emanoil Comșa și Maria Impărat, câte 5 cor., Eliza Bota, Costea Chiva, Trifa Savets, Mar. Pârva, Marta Corinda, Alexandru Draes, Schiopa Flore, Milton Feier, Feier Lina, Geonca Teodor, Ios. Șortoc și Florea Ursu, câte 2 o. George Părau, G. Toleiu, N. Tirica, T. Trifa, N. Luca, Sabin Jula, G. Blăgăilă, I. Trifan, Petru Cioflica, N. Florea, Sânziana Gligor, Lina Creț, Nic. Golcea, F. Șiclovan, Gligor Costin, Anica Călmăriu, Tudar Toader, Lazar Copos, Zaharie Tuduran, Maria Bolcu, Mariuța Florea, Maria Stefan, Marta Dragoy, G. Impărat, I. Martin, Trina Trifan, Ileana Bolcu, Toader Faur, A. Călmăriu, S. Ancay, M. Hueț, Amelia Cioflica, Pavel Pop, Filip Galea, G. Hueț, Petru Lupea, Teola Popa, Avram Golcea, Jula Petru, I. Tuduran, Rozalia Tuduran, Ios. Fărău, Ana Costea, P. Corinda, Ioan Bănciu I. Constantin, Pasou Bordea, Simeon Lupea, Amos Feier și Anica Pavel, câte 1 cor.

Mai mulți au contribuit cu sume sub o cor., iar Olariu Merinca a dat 20 cor. Suma totală a contribuțiilor 109 cor. 28 fileri. Stimaților donatori li se exprimă profundă mulțămită.

Brad-Zarand, la 22 Iuliu st. n. 1912.

Ioan German
preot-epit.

†) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 8463 Bis. 1912.

(230) 1—3

CONCURS.

Devenind din stipendiile dela stat de câte 1000 coroane anuale în vacanță două stipendii, pentru conterirea lor se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Concurenții vor avea a se pregăti în special pentru pedagogie și pentru studiile ajutoare ale acesteia.

Cereri de concurs sunt a se înainta la consistoriul arhiepiscopesc însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez;
2. Testimoniu de maturitate;
3. Absolutor teologic;
4. Alte eventuale documente recomandătoare.

Cereri intrate după expirarea concursului nu se pot lua în considerare.

Sibiiu, din ședința consistoriului arhiepiscopesc ca senat bisericesc ținută la 10 Iulie 1912.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Nr. 591/1912.

(232) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de al treilea învățătoriu (învățătoare) dela școala confesională gr.-or. română din Drăguș, protopresbiteratul gr.-or. al Avrigului se descrie concurs cu termenul până în 2/15 August 1912.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salariul anual de 1000 coroane și anume 900 coroane ajutoriu dela stat, 100 coroane din cassa bisericeii; cvartir și grădină în natură.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substeacă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr.-or. al Avrigului (poșta Avrig, Felek Szebenvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vremea Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului de aici, observând, că edificiul școlar e nou.

Avrig, 10/23 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Cădea
protopop.

Nr. 324/1912 protop.

(233) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele bisericești mai jos însemnate se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Ernea**, cu salariu fundamental de 1000 coroane, și anume: 800 cor. dela comuna bisericească din repartitie, iar 200 cor. din fondurile arhiepiscopescane dimpreună și cvinevenalele ce se vor socoti numai după serviciul de 5 ani prestat la această școală, cvartir și grădină în natură.

2. **Păucea**, cu salariu fundamental de 1000 coroane, și anume: 400 cor. dela comuna bisericească, din repartitie 200 cor. din fondurile arhiepiscopescane, iar pentru 400 cor. și cvinevenalele recerute se va cere ajutor dela stat, pe baza documentelor învățătorului ales. Relut de cvartir și grădină.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au ași așterne rugărilor lor concursuale instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, îndatorăți fiind cei aleși a conduce la biserică copiii în Duminică și sâmbători și a cânta cu ei sf. liturghie, iar la trebuință a cânta și la

utrenie și a se prezenta poporului în biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Mediaș, în 10 Iulie 1912.

Oficiul protopopesc gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 819/1912 pp.

(231) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din comuna Bedeciu prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1000 coroane salar din repartitie dela popor, cvartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și 20 cor. relut de grădină.

Cvinevenalele se vor solvi numai după un serviciu de 5 ani la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post, au așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul indicat.

Cluj, 9 Iulie st. v. 1912.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Vezi așa... acestea sunt originalele tuburi de **Jacobi-Antinicotin.**

Engros Adolf & Alexander Jacobi,
Wien VIII.

(106 b) 5—13

Aceea prin **Coloman de Földes**,
farmacist în **Arad** fabricata

„CREMA-MARGIT”

e cea mai bună pomadă de obraz, care în 2—3 zile înfrumusețează și întinereste obrazii.

Crema-Margit singurul mijloc contra lănturilor, pete de ficat, spuzelor, mittesser, crețelor etc.

Crema-Margit e un mijloc neîntrecut contra spuzăturii pielii, buburitelor, mânilor roșii, arsuri de soare a obrazelor.

Crema-Margit produce efect miraculos ce constă în aceea, că fiind unsă pe obraz, are imediat efectul dorit, și în restimp de 2—3 zile curăță obrazii de lănturi și de pete de ficat.

Crema-Margit e total nestrăicătoasă și fără unsoare, obrazii nu sclipesc de ea, și deci se poate folosi și ziua. Prețul Cremei Margit a lui Földes un borcanel mare 2 cor., unul mic 1 cor.

Poudra Margit albă, rosa sau crem Cor. 1-20.

Săpunul Margit bucata 70 fil.

Veritabil e numai dacă fiecare cutie e cu inscripția:

Gutori Földes Kelemen,
farmacist în **ARAD**.

Contra imitațiilor să Vă feriți!

Ocaziune foarte rară!

Din depozitul unei fabrici mari mi s'au încredințat spre vânzare mai multe mii de

Velințe (cearceafuri) de durmit din flanel Tigru

cu borduri frumoase colorate. Cearceafurile sunt folosibile pentru orice casă, sunt calde și trainice, circa 190 cm. lungi și 140 late. Comandați-vă numai decât

4 bucăți de Velințe (cearceafuri) de durmit din flanel Tigru

pentru suma de **Cor. 9-85.**

cu pachetare și porto fără altă supraplătire trimise franco acasă. Cu conștiința liniștită pot adevăra, că fiecare care comandă va fi pe deplin mulțumit și cu toată încrederea. Dacă nu corespunde se schimbă.

(171) 4—6

D-șoara **Margareta Ahrens**, Wiesbaden, Waterloostrasse 4.

Bănci de școală

se pregătesc în diferite sisteme, pe deplin corăspunzătoare, conform cerințelor igienice. Modelele se pot vedea în fabrica pentru bănci de școală a lui

Wilhelm Connerth

Sibiiu, Strada Gușteriții 53.

Dentist

Virgil Muntean

Sibiiu, Strada Măcelarilor,

în fața cu Tipografia și Librăria arhiepiscopescă, intrarea prin strada **Quer Nr. 22.**

(126) 21—

Serviciu prompt și conștientios.

Prima fabrică transilvană

ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. Purece,

Sibiiu — Nagyszeben

Strada Faurului 19 (Schmidgasse).

(138) 8—20

Cataloage de preț gratis și franco.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că în timpul absenței mele de 5 ani, am studiat curățitul și coloratul vestimentelor în mai multe fabrici mari în străinătate, precum și la fabrica domnului G. L. Schmidt în Bucureștii. Reîntors de acolo m'am așezat în

SIBIIU,

strada Măcelarilor Nr. 5 și strada Crucii Nr. 14,

unde am deschis cu **1 Iulie 1912**

o Vopsitorie și spalatorie chimică cu aburi.

La acest fapt doresc a atrage atențiunea onor. public. Primesc orice vestminte spre colorat, curățit și spălat în abori pe lângă executare conștientioasă. Mai departe costume de bărbați, dame și copii, de bal și teatru, preoțești și de militari, precum și toate felurile de stoffe de mobile, covoare, dantele, gardine, blănării, pene de pălării, decorațiuni de dantele și mătăsă, mănuși de glacie și svediene, umbrele și lucruri de mână. Curățirea albiturilor fine și de trusouri. Gulere și manjețe să spală cu aburi, făcându-le albe ca zăpada și lustruite ca oglinda.

Pentru binevoitorul sprijin al onor. Public, să roagă

(164) 3—3

cu toată stima: **K. Meixner.**

30,000 de părechi
păpuși și ghet
se vând cu preț redus.

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și ghetele exec. în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc.

Pentruce? Pentrucă această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. Deaceea el poate lifera ghetă bune și trainice pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN

SIBIIU, Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Duminea deschis până la 10 ore ante merid.

Comandele din afară se vor executa

punctuos ca și până acum.

E deajuns a se arăta numărul, s'au a se desemna pe o hârtie talpa piciorului. La caz că nu convin să schimbă cu alții, eventual să returnează banii.

(221) 24—